

Vergisel Yönden Yılsonu İtibariyle Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

2023 Yılıın son günleri yaklaşırken, vergisel yönden yılsonu itibariyle yapılması gereken ve dikkat edilmesi gereken bazı hususlar aşağıya özetlenmiştir:

- 2024 yılında kullanılması gereken ve **tasdike tabi defterlerin tasdik ettirilmesi**,
- 2024 yılında **e-defter ve e-belge sistemine geçmesi gereken** mükelleflerin bu yöndeki hazırlıklarını tamamlamaları,
- 2024 yılında **defter beyan sistemini kullanacak mükelleflerin** başvuruları,
- Gelir vergisi mükelleflerinden, VUK'nun 176-177 ve 178'inci maddeleri kapsamında **defter tutma ve sınıf değiştirme hadlerine göre** durumlarının değerlendirilerek, yeni duruma göre zorunlu olan 2024 defterlerinin tasdiki,
- 2023 yılı itibariyle **Bağımsız Denetime tabi olan şirketlerin**, denetçi atamalarının yapılabilmesi için genel kurul yapılması,
- 2024 yılında **Bağımsız Denetime tabi olacak şirketlerin** 2024 yılı Nisan ayına kadar genel kurul yaparak denetçi atamaları yapmaları gerektiğinden, hazırlıklara başlanması,
- 2023 yılında **süpheli ticari alacak karşılığı** ayırabilmek için; 8.900 TL üzeri alacaklarda dava açılması, 8.900 TL altı tutarlar için protesto veya birden fazla yazılı talepte bulunulması,
- Vergi Usul Kanunu'nun Geçici 30'uncu Maddesine göre 2023 yılı içinde alınan **makine ve teçhizatlar için avantajlı amortisman** ayrılıp ayrılmayacağını değerlendirilmesi,
- 2023 yılı sonu itibariyle **Yenileme Fonuna alınacak** tutar olup olmadığı - vergi matrahına ilave edilecek 3'üncü yılı tamamlanan yenileme fonu tutarı olup olmadığının tespiti,
- **Cari hesap mutabakatlarının**; defter, belge (çek, senet vb.), banka kayıtları doğrultusunda yapılarak, olası hataların düzeltilmesi,
- 2023 yılı ile ilgili **verilmesi gereken beyanname, bildirim ve formlar ile, e-defter onay ve beratlarının verilip verilmediğinin, ikincil kopyaların verilip verilmediğinin, SGK bildirimlerinin kontrol edilmesi, vergi daireleri itibariyle ödenmeyen vergi borcu ve SGK prim borçlarının sorgulanarak** son durumun kayıtlarla ve fiili durumla uyumunun kontrol edilmesi,
- UTES, KEP, SGK ve GİB **e-tebligat sisteminin kontrol edilerek**, cevaplandırılmamış e-tebligatların olup olmadığının kontrol edilmesi,
- Faaliyet konuları itibariyle zorunlu olan ; **ruhsat, sözleşme, sanayi sicil belgesi, kapasite raporu vb. belgelerin başvuru, yenileme sürelerinin** kontrol edilmesi.
- **Yıllara sari inşaat işlerinde 2023 yılında tamamlanan** ve gelirlere yansıtılacak iş olup olmadığının kontrolünün yapılması. Geçici kabul tutanağının idarece onaylandığı tarih, işin bitim tarihi olarak kabul edildiğinden, yılsonları itibariyle düzenlenen geçici kabul tutanaklarının onay tarihleri önem arz etmektedir. Geçici kabul tutanakları 2023 yılında onaylanan projeler 2023 yılına ait Gelir veya Kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan

edilmeli ve kesinti yoluyla ödenen vergiler de bu beyannameler üzerinden mahsup edilmelidir.

- Ortaklar cari hesabı kontrol edilmeli ve **ortakların şirkete borçlu olması halinde ortağa faiz hesaplanarak** KDV'li fatura düzenlenmelidir. Hesaplamalarda baz alınacak faiz oranı Merkez Bankası tarafından belirlenen reeskont faiz oranı olacaktır,
- 2018 yılına ait iade hakkı doğuran tüm işlemlerden, 2021 yılına ait tam istisna ve tevkifatlı işlemlerden doğan **KDV iadelerinin talep edilmesi** (KDV beyannamesinde gösterilmesi, iade/mahsup için gerekli evraklar ile iade/mahsup dilekçesinin sisteme girilme süresi),
- 2022 yılında **indirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iadelerinin talep edilmesi** (KDV beyannamesinde gösterilmesi, iade/mahsup için gerekli evraklar ile iade/mahsup dilekçesinin sisteme girilme süresi- teminatlı iadelerde teminat verme süresi),
- Yukarıda belirtilen yıllara ait olup, daha önce iade talep edilen ancak **gerek opsiyon bırakılması ve gerekse bloklar nedeniyle iade talep dilekçesi verilmeyen kısımlar için mutlaka iade talep dilekçelerinin** 12.2023 tarihine kadar verilmesinin sağlanması,
- 2023 yılı içinde **nakden veya mahsuben iade talep edilen KDV/tevkifat iadelerinin** hangilerinin gerçekleştirildiğinin vergi daireleri ile görüşülerek mahsuplara ilişkin mahsup alındıklarının vergi dairelerinden alınmasının sağlanması,
- **2023 yılında yapılan indirimli orana tabi teslimler nedeniyle iadeye konu edilen** KDV iadelerinden iade/mahsup dilekçesi verilmeyenlerin en geç 31.01.2024 tarihine kadar dilekçe verilmesi **gerektiğinden (aksi halde yıllık iadeye dönüşeceğinden)** bu hususun takip edilmesi, iade talep edilmeyecek kısımlarının ise en geç 2024/Ocak dönemi KDV beyannamesinin 106 No.lu satırına yazılarak indirimine konu edilmesinin sağlanması için kontrollerin yapılması,
- 2023 yılsonu **stoklarının sayımı**,
- Sermaye artırımını gerektiren durum olup olmadığına göre (örtülü sermaye hesabı, teknik iflas vb.) **gerekliyorsa sermaye artırımının yapılması**,
- **Peşin ödenen giderler ve peşin tahsil edilen gelirler** hesabında bulunan ve 2023 yılına ilişkin olanlarının alınıp cari yıl gelir ve gider hesaplarına alınması,
- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Maddesine istinaden **Kuruma fiilen ödenmeyen prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi kanunları yönünden gider kabul edilmeyeceğinden**, 2023 yılına ait primlerin yıl sonuna kadar ödenmesi, ödenmeyenler gider yazılamayacağından, bu tutarların Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak değerlendirilmesi,
- 2023 yılı **personel özlük dosyalarındaki eksikliklerin** tamamlanması,
- Önceki yıllara ait vergi matrahına KKEG olarak ilave edilen ödenmeyen sigorta primlerinin **2023 yılında ödenmesi halinde beyannamede** "Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler" satırında beyan edilmek suretiyle vergi matrahından indirilmesi mümkün olduğundan değerlendirilmesi,
- **Geçmiş yıldan gelen zararlardan**, ilgili yıllara matrah artırımını yapıp yapılmadığına da dikkat edilerek, 2023 yılından mahsup edilebilecek kısımlarının tespiti,
- **Enflasyon düzeltmesi yapılacağından** aşağıdaki ön çalışmaların başlatılması;

- Mali tabloda yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğunun tespiti,
- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarlarının (düzeltmeye esas tutarları) tespiti,
- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde düzeltmeye esas tarihleri ve düzeltme/taşıma katsayılarının tespiti,
- 2023 Yılı için verilecek gelir/kurumlar vergisi beyannamelerinde, **YMM tasdik raporu zorunluluğu gerektiren istisna veya indirim olup olmadığı** kontrol edilerek, YMM raporu zorunluluğu bulunan indirim veya istisna olması halinde, bu raporların gelir/kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içinde vergi dairesine verilmesi gerekeceğinden, bu konuda hazırlıklara başlanması,

İSTİSNANIN TÜRÜ	2018 YILI (TL)	2019 YILI (TL)	2020 YILI (TL)	2021 YILI (TL)	2022-2023 YILI (TL) *
KVK 5/1-e (Taşınmaz/İştirak Hisse Satış İstisnalarında)	364.000	446.000	487.000	663.000	663.000
35 Sıra No.lu SM, SMMM ve YMM'lik Tebliğinde Yer Alan Yatırım İndirimi İstisnasında (GVK, mülga 19, mülga Ek1-Ek-6, Geçici 61 ve 69)					1.508.000

***46 Seri No.lu SM, SMMM ve YMM Genel Tebliği ile 1.1.2023 tarihinden itibaren belirlenen limitler, bir değişiklik olmadığı takdirde, 2023 yılı istisna tutarları için de geçerli olacaktır.**

*** 7338 sayılı Kanunla mükerrer 227 ve 353'üncü maddelerde yapılan değişiklik sonrasında, istisnalara ilişkin YMM raporunu zamanında ibraz etmeyen mükellefler adına (544 Seri No.lu VUK Tebliğine göre 2023 yılında uygulanmak üzere 150.000 Türk lirasından az ve 1.500.000 Türk lirasından fazla olmamak üzere, yararlanılması tasdik raporunun ibrazı şartına bağlanan istisna tutarının %5'i nispetinde) Özel Usulsüzlük Cezası kesilebilecek olup, 2023 yılına ait istisna uygulamasında belirtilen ceza tutarları yeniden değerlendirilerek (% 58,46) artırılarak 237.000-2.376.000 TL olarak uygulanacaktır.**

- 2024 yılında **YMM raporuyla aylık talep edilebilecek nakden** (mahsup için YMM raporu aranılan durumlarda mahsuben) **KDV iade tutarının** (2023 yılına ait olanlar dahil) Bakanlıkça belirlenen tutarı aşması halinde YMM ile süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi aranacağından, aksi halde artan tutarın münhasıran vergi inceleme raporu ile talep edilebileceğinden, bu durumda olan mükelleflerin süresi içinde **(en geç 31.01.2024 tarihine kadar)** tam tasdik sözleşmesi imzalamaları gerektiğini değerlendirmeleri tavsiye edilmektedir.

İSTİSNA TÜRÜ	2019 YILI (TL)	2020 YILI (TL)	2021 YILI (TL)	2022 YILI (TL)	2023 YILI (TL) *	2024 YILI (TL)
11/1-a, 11/1-c, 13/a, 13/d, 14, 15/b, 9	695.000	852.000	930.000	1.266.000	1.300.000	1.300.000
29/2	1.391.000	1.705.000	1.860.000	2.533.000	2.600.000	2.600.000
11/1-b (Tam Tasdik Sözleşmesi Olup Olmadığına Bakılmaksızın)	183.000	224.000	244.000	332.000	350.000	350.000

***46 Seri No.lu SM, SMMM ve YMM Genel Tebliği ile belirlenen ve 1.1.2023 tarihinden itibaren geçerli limitlerde yılsonuna kadar bir değişiklik olmadığı takdirde 1.1.2024 tarihinden itibaren aynen geçerli olacaktır.**

- 2024 Yılında oluşabilecek **kesinti yoluyla ödenen vergilerden nakden iade istenebilecek tutarın** yılsonuna kadar aksi yönde bir düzenleme yapılmaması halinde, 239.000 TL yi aşması halinde **405.000 TL'ye** kadar olan kısmının nakden iade alınabilmesi için süresinde (2024 yılı için en geç 31.01.2024 tarihine kadar) tam tasdik sözleşmesi imzalanması gerekiyor. Aksi halde nakden iade vergi incelemesi sonucuna göre alınabiliyor.

2023 YILI (TL) *

Gelir / Kurumlar Vergisi İade Taleplerinde YMM Raporu İle Nakden İade Alınabilecek Üst Limitler

315 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği değişikliğine paralel, 252 Seri No.lu GV Genel Tebliğine göre; **henüz sonuçlanmamış iade taleplerine de uygulanmak üzere; 1.1.2023 tarihinden itibaren 1.518.000 TL.**

-

151.000 TL ye kadar olan nakit iadelerde YMM tasdik şartı ve teminat aranmıyor.

***315 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 16.01.2023 tarihli duyurusu. 2023 yılı için belirlenen üst sınırın 2023 yılı yeniden değerlendirme oranında (%58,46) artırılarak 2024 yılında 2.405.000 TL olarak uygulanması bekleniliyor.**